



ПАКЕТ ОТ МЕРКИ ЗА ТУРИЗМА И ТРАНСПОРТА

Брюксел, 13 май 2020 г.

1. Какво предлага днес Комисията?

Пакетът от мерки на Комисията за туризма и транспорта през 2020 г. и след това се състои от три документа с насоки и една препоръка, с които държавите от ЕС да бъдат подпомогнати при постепенното премахване на ограниченията за пътуване, да се осигури възможност на предприятията да заработят отново и да се направи така, щото гражданите в Европа да могат да прекарат безопасно и отморяващо лятото след няколко месеца изолация, спазвайки необходимите предпазни здравни мерки.

Пакетът от мерки съдържа:

- [Общо съобщение](#) за туризма и транспорта през 2020 г. и след това;
- [Общ подход](#) към премахването на ограниченията върху свободното движение по вътрешните граници на ЕС по постепенен и съгласуван начин, отразяващ постепенното премахване на ограниченията в самите държави;
- [Обща рамка](#) за подкрепа на постепенното възстановяване на транспорта при едновременно осигуряване на безопасността на пътниците и служителите;
- [Препоръка](#), предвиждаща ваучерите за пътуване да се превърнат в привлекателна възможност, която да замести връщането на пари в брой;
- Общи [критерии и принципи](#) за постепенно и безопасно възобновяване на туристическите дейности, в частност за разработване на здравни протоколи за туристическите обекти в хотелиерството и ресторантьорството (хотели и т.н.).

I. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРАТА

2. Ще мога ли да пътувам в чужбина това лято?

Много семейства трябваше да прекарат дълго време разделени, за да се спре лавинообразното разпространение на вирусната зараза. Веднага щом епидемиологичната обстановка позволи, хората следва да могат да пътуват безопасно, за да се съберат отново с роднините си, а също така по работа и за развлечение. Първата предпоставка, за да стане това възможно, е епидемиологичната обстановка в отделните държави членки да позволи облекчаване на вътрешните ограничения върху свободното движение.

Пътуването в чужбина ще зависи от развитието на положението със здравето на населението в държавите членки. Ако здравето е достатъчно добро в целия Съюз, би било желателно всеобщо премахване на ограниченията, но Комисията предвижда, че може да се наложи следване на поетапен и съгласуван подход. При такъв подход ще се започне с вдигане на ограниченията между регионите и държавите членки с достатъчно сходна епидемиологична обстановка. Той трябва да бъде и достатъчно гъвкав и да съдържа възможност за повторно въвеждане на определени мерки, ако здравето е в неблагоприятно положение.

Комисията приканва държавите членки да се включат в процес на възобновяване на презграничното движение в Съюза без ограничения въз основа на 3 критерия:

- (1) **епидемиологичната обстановка**, а именно съсредоточаване върху областите и държавите членки, в които положението се подобрява, въз основа на картата по региони, която се съставя от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията;
- (2) способността за прилагане на **противоепидемични мерки** (напр. спазване на отстояние между хората, хигиена) през цялото пътуване, в т.ч. на граничните пунктове;
- (3) **икономически и социални съображения**, при които предимство се отдава на презграничното движение в ключови области на здравеопазването, социалната и икономическата

дейност.

На първия етап премахване на ограниченията по границите между регионите или държавите членки със сходна епидемиологична обстановка. Това засяга не само съседните държави членки: когато между два региона бъдат премахнати ограниченията, същите действия следва да бъдат предприети и по отношение на всички региони в Европа, където здравното положение е сходно.

Трябва да се спазва принципът на **еднаквото отношение**: когато държава членка реши да премахне ограниченията върху движението до и от друга държава членка или спрямо региони или области на някоя държава членка, това трябва да се прилага без дискриминация спрямо всички граждани на ЕС и всички жители на тази държава членка, независимо от гражданството им, и също така следва да се прилага за всички части на Съюза със сходна епидемиологична обстановка.

3. За кого се прилага препоръката?

Препоръките се отнасят до свободното движение на хората и премахването на проверките по вътрешните граници и следователно се отправят към всички държави – членки на ЕС, независимо дали са част от Шенгенското пространство, както и до държавите, асоциирани към Шенгенското пространство,

Комисията е готова да асоциира и Западните Балкани с изпълнението на съвместната пътна карта за премахване на протиепидемичните мерки във връзка с COVID-19, в съответствие със Съобщението на Комисията „Подкрепа за Западните Балкани за борба с COVID-19 и за възстановяване след пандемията“.

4. За кои видове пътувания се отнася препоръката?

Комисията предлага постепенен подход към премахването на ограничението за пътуване, състоящ се от три етапа.

На **етап 0**, т.е. в сегашното положение, за неналожителните пътувания има редица ограничения. Държавите членки все пак следва да разрешават на работниците, по-специално на транспортните, пограничните, командированите и сезонните работници, и на доставчиците на услуги да преминават границите и да стигат безпрепятствено до работното си място – особено за основните услуги и снабдяването със стоки.

На **етап 1** ограниченията за пътуване и граничният контрол следва да бъдат постепенно премахнати в целия ЕС, най-напред между регионите, областите и държавите членки, в които епидемиологичната обстановка се развива в положителна посока и е достатъчно сходна. На този етап следва да се улесни транзитното преминаване както по професионални и лични причини, така и с цел туризъм.

На **етап 2** следва да се премахнат всички ограничения и проверки по вътрешните граници, наложени във връзка с коронавирусната епидемия, като се запазват всички необходими здравни мерки. В целия ЕС следва да се разрешат пътуванията с всякакви цели.

Преминаването от етап 0, а именно настоящото положение, към следващите етапи следва да бъде гъвкаво и при необходимост следва да се направи крачка назад, ако епидемиологичната обстановка се влоши.

5. Как мога да се информирам къде все още има ограничения?

Държавите членки следва редовно да осведомяват за положението по отношение на ограниченията. Това е необходимо, за да се гарантира, че хората, които преминават границите, могат да планират и да действат въз основа на прозрачна информация и цялостно познаване на обстановката, което им позволява да поемат индивидуална отговорност при следването на здравните препоръки, когато пътуват.

Комисията ще подкрепя тези усилия за осведомяване, продължавайки да оповестява на своя [уебсайт](#) списъка с въведените проверки по вътрешните граници по всяко време, както и препратки към други полезни сведения за пътуващите (за местната здравна обстановка, здравни услуги, приложими здравни протоколи и т.н.).

II. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИЯ ТРАНСПОРТ

6. Какви здравни протоколи и протоколи за безопасност ще се прилагат по време на пътуване?

Здравето на гражданите остава на най-важно от всичко. За да се осигури защита както на служителите, работещи в сферата на транспорта, така и на пътниците, в насоките на Комисията за постепенно възстановяване на транспортните услуги и свързаността се препоръчват редица мерки:

- За да има възможно най-малък контакт при заминаване, пътниците ще бъдат насърчавани **да си купуват билети и да се регистрират по интернет**. При проверките за сигурност и при предаването и получаването на багажа следва да се осигурява спазване на отстояние между хората;
- **В превозните средства (например автобуси, влакове или фериботи) ще може да се допускат по-малко пътници**, за да се улесни спазването на отстояние, а лицата, които не са от едно домакинство, може да бъдат настанявани на разстояние;
- Когато е по-трудно спазването на отстояние между хората, следва да бъдат въведени допълнителни предпазителни мерки, например носене на маски за лице. Транспортните работници следва да имат подходящи **предпазни средства**;
- Превозвачите може да поставят **защитни ограждения**, например между пътниците и водача, а пътниците може да бъдат помолени да се качват през задна врата;
- Вратите следва да бъдат отваряни автоматично или дистанционно от водача на всяка спирка, така че на пътниците да не се налага до пипат копчета или дръжки на врати;
- В превозните средства и транспортните центрове следва да има **гел за измиване/дезинфекция**;
- Превозните средства следва да бъдат редовно почиствани и дезинфекцирани;
- **В превозните средства вече няма да се продават храна, напитки и други стоки**, за да се ограничи възможно най-много контактът;
- Следва да се засили вентилацията, например чрез използване на подходящи въздушни филтри, и следва да се предпочита естественото проветрение, когато това е възможно;
- На превозвачите се препоръчва да разработят планове за действие за случаите, в които на пътник му прилошава или има симптоми на коронавирусно заболяване по време на пътуването.

За служителите допълнителна информация за работните места има и в насоките, издадени от [Европейската агенция за безопасност и здраве при работа](#).

7. Трябва ли да нося маска, когато пътувам? Каква маска трябва да нося?

Пътниците следва да носят маски за лице в транспортните центрове и превозните средства, използвани за колективен транспорт, особено когато не е възможно постоянното спазване на отстояние между хората. Не е нужно маските да бъдат медицински. Националните органи на здравеопазването или безопасността ще определят точните изисквания за всеки вид транспорт въз основа на епидемиологичния риск в страната, наличността на маски и други съображения. Препоръчва се транспортните работници да имат подходящи лични предпазни средства.

8. Как и кога транспортните връзки ще се възстановят до положението отпреди коронавирусната пандемия?

Облекчаването на ограниченията върху пътуванията и дейностите ще бъде постепенно, за да се осигури защита на здравето на гражданите, но и за да се даде възможност на транспортните системи и услуги и на другите свързани с тях системи (напр. граничния контрол между ЕС и държавите извън ЕС) да се приспособят отново, когато пак се увеличи броят на пътуващите.

Постепенното възстановяване на транспортните услуги и свързаността ще зависи изцяло от разхлабването на ограниченията върху пътуванията, оценките на епидемиологичната обстановка и експертните медицински съвети по отношение на потребностите от здравна и санитарна защита.

9. Какви мерки следва да бъдат вземани за намаляване на риска от предаване на заразата в самолетите?

При възобновяването на въздушния транспорт най-важната ни задача е да защитим пътниците, екипажите и транспортните работници. Нашият подход към правилата за разполагане на пътниците по места е същият като подхода ни към другите страни на възобновяването на пътуванията: искаме да намалим риска, защото не можем да го премахнем изцяло.

В насоките на Комисията се препоръчват редица предпазни мерки, които намаляват риска от предаване на заразата, например употреба на лични предпазни средства (маски за лице), мерки за хигиена и почистване, по-малко взаимодействие между хората на борда, както и подсилване на системите за вентилация и филтриране на въздуха в кабините на въздухоплавателните средства. В очаквания протокол за здраве и безопасност, който се разработва от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (ЕААБ) и Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, ще бъдат определени допълнителни мерки за намаляване на риска, с които да се преодолее проблемът със спазването на отстояние на борда. На пътниците още преди пътуването следва да се предоставя достъпни сведения за реда на летището и правилата на въздушните превозвачи.

III. БЕЗОПАСНО ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ УСЛУГИ

10. Как ще бъде защитен при престоя си в хотел, при посещение на ресторант или при пребиваване в туристически зони на открито?

За да помогне на държавите членки, Комисията издаде насоки за безопасно и постепенно възобновяване на туристическите дейности и за здравните протоколи в обектите на туристическите предприятия, като хотели и други средства за настаняване, в т.ч. закрити помещения и зони на открито, ресторанти и кафенета. Комисията насърчава държавите членки да вземат предвид тези протоколи, когато приемат свои протоколи, пригодени към националните, регионалните и местните условия.

В насоките се съдържат съображения за туристическия отрасъл от гледна точка на здравето на населението, отнасящи се до предотвратяването и контрола на разпространението на коронавируса, като се отчитат особеностите на различните държави от ЕС/ЕИП. Има съображения, свързани както със служителите, така и с клиентите преди, по време на и след престоя им в хотел и при посещения на ресторанти, кафенета или барове.

Важно е да се изтъкне, че доколкото има опасност от заразяване, пътуването носи известни рискове. За да се опазва здравето на гостите и на работниците, от съществено значение е да се спазват мерките за предотвратяване на заразяване, например спазване на отстоянието между хората, хигиенните изисквания и правилата за безопасно кашляне и кихане, носене на маски, почистване и дезинфекция.

В насоките се препоръчва също така заведенията да предоставят по ясен и видим начин информацията за прилаганите мерки, които трябва да бъдат съблюдавани. Накрая, всеки гост следва да получи преди пристигането си и след това в самия туристически обект всички необходими сведения за действащите указания на местните органи на общественото здравеопазване, както и за въведените специални мерки, които засягат неговото пристигане, престой и заминаване.

IV. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА ПЪТУВАЩИТЕ И ЗАЩИТА НА ПРАВАТА ИМ

11. Как може различните цифрови приложения да защитават мен и семейството ми срещу коронавируса?

Държавите членки, подкрепяни от Комисията, постигнаха договореност за издаване на [насоки за оперативната съвместимост](#) на мобилните приложения с функции за проследяване на контакти и изпращане на известия на лицата, които са били изложени на вируса, така че гражданите да бъдат предупреждавани, че може да са се заразили с коронавирус, включително когато пътуват в ЕС. Тези насоки се основават на принципите, залегнали в съвместния инструментариум на ЕС и насоките на Комисията във връзка със защитата на данните.

Приложенията за проследяване трябва да бъдат доброволни, прозрачни, временни, сигурни от кибернетична гледна точка и да използват данни с променена самоличност на гражданите, а също така следва да разчитат на технологията блутут и да бъдат оперативно съвместими в презграничен план, както и между различните операционни системи. Те например трябва да следват общ подход към откриването на близост между устройствата и следва да дават

възможност на лицата, които пътуват в друга държава членка, да получават предупреждения с относимата информация на език, който разбират. Осигуряването на оперативна съвместимост е от решаващо значение, за да може чрез масово доброволно използване на националните приложения за проследяване да се подпомогне облекчаването на противоепидемичните мерки и премахването на ограниченията върху свободата на движение в целия ЕС. Допускането на гражданите до презгранични полети (или като цяло до пътуване) следва да не се обвързва с използването на приложения за проследяване на контактите.

12. Какво е положението със защитата на личните ми данни?

Приложенията за проследяване на контактите – ако напълно съответстват на разпоредбите на ЕС и са добре съгласувани – могат да играят важна роля в стратегията за премахване на ограничителните мерки, допълвайки други мерки, като повишаването на капацитета за тестване. За да се извлече целият потенциал на тези приложения, е необходимо възможно най-широко участие на гражданите на ЕС. Използването им следва винаги да бъде доброволно, те следва да бъдат ограничени във времето и да се основават на най-новите технологични решения за обезпечаване на неприкосновеността на личния живот.

Тъй като се основават на технологията блутут (Bluetooth) за пренос на данни на близко разстояние, те не позволяват проследяването на местоположението на хората. Освен това единствено здравните власти следва да имат достъп до такива данни. Ако бъдат приложени, мерките за проследяване на контактите следва да бъдат строго ограничени в рамките на борбата срещу заразата с коронавируса и да се въвеждат в съответствие с [инструментариума на ЕС за приложенията за проследяване](#), [насоките на Комисията във връзка със защитата на данните](#) и [насоките на Европейския комитет по защита на данните](#).

13. Какви действия е предприела вече Комисията по въпроса с правата на пътниците и пакетните туристически пътувания в условията на коронавирусната пандемия?

Комисията призовава държавите членки, организаторите на пътувания и превозвачите да намерят прагматични и гъвкави решения, съобразени с правото на пътниците и туристите да получават възстановяване на плащанията при отмяна на транспортни услуги или пакетни туристически пътувания в сегашните условия на коронавирусна пандемия.

През март 2020 г. Комисията издаде [Тълкувателни насоки относно регламентите относно правата на пътниците в ЕС в контекста на развиващата се ситуация с Covid-19](#), както и [Насоки относно правилата на ЕС за пакетните пътувания в контекста на COVID-19](#). Днес Комисията издава Препоръка за предлагането на ваучери на пътниците и туристите като алтернатива на възстановяването на заплатените суми при отмяна на пакетни туристически и транспортни услуги в контекста на пандемията от COVID-19, което е стъпка още по-напред. Държавите членки се приканват за следват общ подход, като осигуряват на потребителите привлекателен и надежден избор между връщането на пари в брой и получаването на ваучер вместо пари.

14. Какви са правата ми като пътник при отменени транспортни услуги или пакетни туристически пътувания в условията на коронавирусната пандемия?

Пътниците и туристите могат да бъдат спокойни, че правата им са защитени. Правата на пътниците при отмяна на транспортни услуги са предвидени в [регламентите на ЕС за правата на пътниците](#). В [Директивата относно пакетните туристически пътувания](#) се предвижда необходимата защита за туристите, които са направили резервация при туроператор за пакетно пътуване. При отмяна от страна на превозвача пътниците имат избор: възстановяване на стойността на билетите или премаршрутиране. Тъй като премаршрутирането е трудно приложимо при сегашните обстоятелства, изборът е главно между различните форми на възстановяване на платената сума.

По силата на регламентите за правата на пътниците възстановяване на цялата стойност на билета се дължи в срок от 7 дни от искането на пътника при въздушен, морски и вътрешен воден транспорт, 14 дни от отправянето на предложението или от получаването на искането при автобусния транспорт и един месец от искането на пътника при железопътен транспорт. По силата на приложимите разпоредби възстановяването може да се извърши в пари или чрез ваучер. Възстановяване чрез ваучер обаче може да се извърши само със съгласието на пътника.

По силата на Директивата за пакетните туристически пътувания ако пакетно пътуване бъде отменено поради „непредотвратими и извънредни обстоятелства“, пътуващите имат право на пълно възстановяване на всички направени плащания за туристическия пакет без необосновано забавяне и при всички случаи не по-късно от 14 дни след прекратяването на договора. В този

контекст организаторът може да предложи на туриста възстановяване под формата на ваучер. И в двата случая възможността за получаване на ваучер не лишава пътуващите от правото им на възстановяване в пари.

15. Какво следва да включва ваучерът?

Ваучерите може да бъдат надеждна и привлекателна алтернатива на връщането на платените суми при отмяна на пакетни туристически пътувания и транспортни услуги в условията на коронавирусната пандемия. За да се осигури надеждност и привлекателност на ваучерите, които се предлагат на потребителите вместо връщане на пари, в днешната препоръка за ваучерите се предвиждат основните им характеристики, а именно:

- ваучерите трябва да бъдат включени в обхвата на **защитата при неплатежоспособност** – ако превозвачът или организаторът изпадне в неплатежоспособност (несъстоятелност), а ваучерът още не е бил използван, туристът или пътникът трябва да получи възстановяване на платената сума от обезпечаващото лице за защита при неплатежоспособност на превозвача/организатора. Системата за защита при неплатежоспособност трябва да бъде установена на национално равнище – или от публичния, или от частния сектор (може да бъде фонд или застраховател).
- **ваучерите трябва да подлежат на изплащане в брой, ако не са оползотворени:** правото на пътниците и туристите да поискат връщане на парите в брой следва да бъде приложимо най-късно 12 месеца след издаването на ваучера и по всяко време след това. Превозвачите и организаторите биха могли да обмислят възможността ваучерите да подлежат на изплащане в брой на по-ранен етап при искане на пътника или туриста. Освен това всеки ваучер (или остатъчната сума) следва да бъде автоматично изплащан: в срок от 14 дни след края на срока му на действие, ако не е бил оползотворен.

В препоръката се определят и други важни характеристики, предвиждащи гъвкавост:

По отношение на гамата от услуги: Ваучерите следва да дават възможност да се направи резервация за същия маршрут като първоначалната резервация или за пакетно пътуване със същите характеристики като предвидените в прекратения договор.

По отношение на оператора, при който може да се направи новата резервация:

Превозвачите и организаторите следва да помислят за разширяването на възможността за използване на ваучерите за резервации при други предприятия, които са част от една и съща група дружества.

По отношение на възможността за прехвърляне: Ваучерите за транспортни услуги следва да може да се прехвърлят на други пътници без допълнително заплащане.

16. Какво мога да направя като потребител, ако ми предлагат само ваучер, а пък аз желая платената сума да ми бъде върната в брой?

Можете да поискате връщане на сумата в брой. По закон имате право на избор между връщане на пари в брой или ваучер. Като се имат предвид затрудненията на превозвачите и организаторите от гледна точка на ликвидните средства, може да обмислите избора на ваучер, ако условията са привлекателни (защита при неплатежоспособност, възможност за възстановяване след определен срок или други характеристики).

Ако не получите отговор от превозвача в законоустановените или препоръчителните срокове или ако не сте доволни от отговора, можете да подадете жалба до съответния [национален правоприлагащ орган, отговарящ за правата на пътниците](#). Националният орган следва да ви представи необвързващо правно становище по въпроса как да действате във връзка със своята жалба.

Можете също така да опитате да разрешите спора си по извънсъдебен ред или чрез организация за [алтернативно решаване на спорове](#). Ако сте купили билета си по интернет, можете да подадете жалбата си чрез [платформата за онлайн решаване на спорове](#). Тези две възможности са на разположение само на жителите на ЕС.

Може да пожелаете да действате по съдебен ред и да подадете иск за обезщетение съгласно разпоредбите на ЕС, използвайки европейската процедура за искове с малък материален интерес, или да заведете дело пред национален съд. Повече информация можете да намерите [тук](#) и [тук](#). [Европейските потребителски центрове](#) също могат да помагат на пътниците и да им дават съвети при проблеми във връзка с правата им при въздушен транспорт.

V. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ТУРИЗМА

17. Аз съм представител на дружество от туристическия отрасъл. Какъв вид финансова помощ може да получи дружеството ми и как?

Редица държави членки вече предприеха действия – съгласно [Временната рамка за мерките за държавна помощ](#), приета през март 2020 г. – за предоставяне на преки безвъзмездни средства в размер до 800 000 евро или заеми или гаранции в по-големи размери при много благоприятни условия. В някои случаи те са решили да отпуснат на предприятията обезщетения за вредите, понесени поради пандемията.

Освен това ЕС предостави на Европейския инвестиционен фонд 1 милиард евро под формата на гаранция, която чрез ефекта на лоста ще осигури заемна гаранция от 8 милиарда евро в помощ на 100 000 малки и средни предприятия в целия ЕС, сред които и МСП в туризма. Националните или регионалните органи, управляващи средствата от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, може да решат да използват финансирането по линия на [Инвестиционните инициативи в отговор на коронавируса](#) (OKII и OKII+), при споделено с държавите членки управление, за преодоляване на непосредствения недостиг на ликвидни средства у малките и средните предприятия в туризма, например за покриване на разходите за труд, материали, влагани ресурси за дейността и стоково-материални запаси, общите разходи, наемите и комуналните плащания.

18. Какво прави Комисията, за да спасява работни места в туристическия отрасъл?

На 2 април Комисията представи предложение за нов [Инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредно положение \(SURE\)](#). С този инструмент ще се осигури възможност за предоставяне на финансова помощ в размер до 100 милиарда евро под формата на заеми от ЕС в полза на засегнатите държави членки, за да бъдат подкрепяни схемите за работа с намалено работно време.

Инструментът SURE ще бъде на разположение на държавите членки, които трябва да мобилизират съществени финансови средства, за да противодействат на отрицателните социално-икономически последици от избухването на заразата с коронавируса на територията им. По линия на Инструмента на държавите членки ще се предоставя финансова помощ, за да се справят с внезапните увеличения на публичните разходи с цел запазване на заетостта.

В частност, Инструментът ще действа като втора защитна линия, като подкрепя схемите за работа с намалено работно време и други подобни мерки, за да помогне на държавите членки да защитят работните места и съответно служителите и самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

19. Какво прави Комисията, за да насърчава местния туризъм?

Вероятно е поради скорошната криза във връзка с епидемията в краткосрочен план да преобладават вътрешният туризъм в държавите членки и туризмът в рамките на ЕС. Комисията работи в подкрепа на усилията на държавите членки и регионите да насърчават туристическото предлагане между държавите и между регионите, тъй като за маркетинговите дейности по отношение на дестинациите отговарят най-вече националните и регионалните служби по туризма.

Същевременно Комисията помага за разнообразяване на местното туристическо предлагане и за свързване на гражданите с разнообразието и богатството на природата и културата в Европа и ще продължи да подкрепя държавите членки за възобновяването на туристическите дейности по време на тази здравна криза. Тя ще работи за популяризирането на схемите с ваучери за патронаж, с чиято помощ потребителите могат да подкрепят своите любими местни туристически предприятия, както и европейската платформа за цифрово културно наследство [Europeana](#), популяризирайки културния туризъм, устойчивия крайбрежен и морски туризъм или устойчивия селски и селскостопански туризъм.

Комисията ще надгражда също така текущите инициативи, като [„Европейски столици за интелигентен туризъм“](#), по линия на които се връчват отличия за новаторски и интелигентен туризъм в европейските градове, както и [„Образцови европейски дестинации“ \(European Destinations of Excellence - EDEN\)](#), която се отнася за по-малко известни туристически места, намиращи се извън обичайните маршрути и отдадени на устойчивия туризъм, в цяла Европа, [„Трансевропейски тематични туристически продукти“](#), например трансевропейските тематични маршрути за обиколка на обекти световното наследство – [„Пътувания за откриване на световното наследство в Европейския съюз“](#) и [„Европейски културни маршрути, одобрени от Съвета на Европа“](#), а също така „Европейски столици на културата“.

20. Какво представляват ваучерите за патронаж и как чрез тях ще се помогне на туризма?

Потребителите могат да купуват ваучери за патронаж от малки предприятия в туристическия отрасъл, чиято дейност е спряна заради кризата с коронавируса (например ресторанти, места за настаняване, предлагащи и закуска, малки хотели) и впоследствие могат да ги обменят срещу услуги, когато предприятията възобновят дейността си. Малкото предприятие веднага получава платените за ваучера пари и така подобрява положението си от гледна точка на паричните потоци. На потребителите ваучерите за патронаж дават възможност да помогнат на любимите си предприятия да оцелеят в сегашната криза. Ваучерите за патронаж могат да играят важна роля за поддържането на екосистемите на европейското хотелиерство и ресторантьорство.

21. Каква е дългосрочната перспектива за подпомагане на туристическия отрасъл? Ще се възстанови ли екосистемата на туризма в ЕС?

ЕС ще положи всички усилия заедно с държавите членки, за да помогне на европейската екосистема на туризма да се възстанови от кризата. За да я направим по-издръжлива, ние трябва заедно да размишляваме върху извлечените поуки и новите тенденции. Общата ни амбиция е да запазим Европа като водеща дестинация по отношение на качеството, стойността, устойчивостта на развитието и нововъведенията. Това може да се постигне само ако имаме воля за преход към устойчиво развитие въз основа на цифровите технологии и ако тази воля е изразена на всички равнища – от европейско до местно.

Да се преследват целите на [Европейския зелен пакт](#), така щото туризмът да стане по-устойчив (т.е. пригоден за устойчиво развитие), би означавало да осигурим по-устойчив транспорт и свързаност, да въведем умно управление на туристическите потоци и измерване на въздействието, да разнообразяваме туристическото предлагане и да опазваме природните ресурси и местните общности. Преходът въз основа на цифровите технологии ще осигури неоткрити досега новаторски възможности за управление на пътническите и туристическите потоци, за по-ползотворна употреба на големите информационни масиви, за насърчаване на нововъведенията и т.н. МСП ще имат особено голяма нужда от подкрепа в този преход.

Веднага щом обстоятелствата позволят, Комисията ще устрои европейски конгрес по въпросите на туризма, за да обсъди заедно с институциите на ЕС, предприятията от отрасъла, регионите, градовете и други заинтересовани лица бъдещата устойчива, новаторска и издръжлива европейска екосистема на туризма – „Европейската програма за туризма до 2050 г.“.

QANDA/20/870

Лица за контакти с медиите:

[Sonya GOSPODINOVA](#) (+32 2 296 69 53)

[Federica MICCOLI](#) (+32 2 295 83 00)

[Célia DEJOND](#) (+32 2 298 81 99)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)